

علوم و فنون ادبی

- ۱- گزینه «۲» - «مظفرالدین شاه» لقب «ادیب‌الممالکی» را به «میرزا محمدصادق امیری» بخشید. وی با نام ادبی «ادیب‌الممالک فراهانی» مشهور است. (گزمه) (پایه دوازدهم - درس اول - تاریخ ادبیات) (آسان)
- ۲- گزینه «۳» - «فروغی بسطامی» در سرایش «غزل» سرآمد است، وی غزل را به تقلید از «حافظ و سعدی» و به «سبک عراقی» می‌سرود. (گزمه) (پایه دوازدهم - درس اول - تاریخ ادبیات) (آسان)
- ۳- گزینه «۴» - «داستان باستان» متعلق به «میرزا حسن خان بدیع» است. (گزمه) (پایه دوازدهم - درس اول - تاریخ ادبیات) (متوسط)
- ۴- گزینه «۱» - «منشآت» متعلق به «قائم مقام فراهانی» است. «شمس و طغرا» متعلق به «محمدباقر میرزا خسروی» است. روزنامه «مجلس» متعلق به «ادیب‌الممالک فراهانی» است. «تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران» متعلق به «ملک‌الشعراى بهار» است. «تاریخ بیداری ایرانیان» متعلق به «ناظم‌الاسلام کرمانی» است. (گزمه) (پایه دوازدهم - درس اول - تاریخ ادبیات) (دشوار)
- ۵- گزینه «۱» - سروش: روزنامه‌ای بود که دهخدا در استانبول به کمک میرزا جهانگیرخان منتشر کرد. (گزمه) (پایه دوازدهم - درس اول - تاریخ ادبیات) (متوسط)
- ۶- گزینه «۴» - «جمال‌زاده و هدایت» در ساده‌نویسی مقلد «دهخدا» بودند. (گزمه) (پایه دوازدهم - درس اول - تاریخ ادبیات) (متوسط)
- ۷- گزینه «۲» - ترجمه آثار ادبیات پایداری جهان و بازتاب متون حماسی در شعر دوره بیداری از مفاهیم موردنظر نویسندگان و شاعران نبوده است. (گزمه) (پایه دوازدهم - درس اول - تاریخ ادبیات) (متوسط)

۸- گزینه «۴» -

تا	چَشـ	م	بَر	نَ	دو	زى	عَز	هَر	چ	دَر	ج	ها	نست
-	-	U	-	U	-	-	-	-	U	-	U	-	U
دَر	چَشـ	م	دَل	نَ	يا	يَد	چِـ	زى	ك	مَغـ	ز	جا	نست
-	-	U	-	U	-	-	-	-	U	-	U	-	U

اگر چهار تا سه تا جدا کنیم: (U--U) (U--U) (U--U) (U--U)
مستفعلن فَعولن مستفعلن فَعولن مستفعلن فَعولن مستفعلن فَعولن

اگر سه تا چهار تا جدا کنیم: (U--U) (U--U) (U--U) (U--U)
مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

بررسی سایر گزینه‌ها:

وزن گزینه «۱»: مفاعیلن مفاعیلن فَعولن

وزن گزینه «۲»: فاعلاتن مفاعیلن فَعولن

وزن گزینه «۳»: فاعلاتن فاعلاتن فاعِلن (گزمه) (پایه دوازدهم - درس دوم - وزن) (دشوار)

۹- گزینه «۳» - وزن درست این بیت: مستفعلن مفاعیلن مستفعلن فَعولن (گزمه) (پایه دوازدهم - درس دوم - وزن) (متوسط)

۱۰- گزینه «۱» - وزن بیت گزینه «۱»: فاعلاتن مفاعیلن فَعولن (فاعلاتن مفاعیلن فَعولن)

وزن سایر ابیات گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»: «مستفعلن فاعلاتن فَعولن (مفعول مفاعیلن فَعولن)» است.

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس دوم - وزن) (متوسط)

۱۱- گزینه «۴» - وزن بیت صورت سؤال و گزینه «۴»: «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فَعولن» است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفاعیلن مفاعیلن فَعولن است.

گزینه «۲»: مستفعلن مفاعیلن مستفعلن فَعولن (مفعول فاعلاتن مفاعیلن فاعِلن) است.

گزینه «۳»: مستفعلن مفاعیلن مفاعیلن فَعولن (گزمه) (پایه دوازدهم - درس دوم - وزن) (دشوار)

۱۲- گزینه «۳» - وزن بیت گزینه «۳»: «مفاعیلن مفاعیلن فَعولن (همسان)» است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مستفعلن مستفعلن فَعولن (مفعول مفاعیلن فَعولن)

گزینه «۲»: مستفعلن مستفعلن فَعولن (مفعول مفاعیلن فَعولن)

گزینه «۴»: مستفعلن فاعلاتن فَعولن (مفعول مفاعیلن فَعولن) (گزمه) (پایه دوازدهم - درس دوم - وزن) (متوسط)

۱۳- گزینه «۱» -

عَقَب	ل	رَا	دَر	رَ	هَت	قَ	دَم	بَ	رِ	سید
-	U	-	-	U	-	U	-	U	U	کَل -
هَر	چ	بُو	دَش	ز	بِی	شُ	کَم	بِ	رِ	سید
-	U	-	-	U	-	U	-	U	U	کَل -
	فاعلاتن				مفاعِلن					فعلن

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس دوم - وزن) (آسان)

۱۴- گزینه «۲» - وزن بیت «۲»، «فاعلاتن فاعلاتن فاعِلن» (دارای سه رکن و پایه آوایی است). بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مستفعلُ مفعولن مستفعلُ مفعولن (مفعولُ مفاعیلن مفعولُ مفاعیلن) دارای چهار رکن است.

گزینه «۳»: مستفعلن مفاعِلن مستفعلن فَعَل (مفعولُ فاعلاتن مفاعیلُ فاعِلن) دارای چهار رکن است.

گزینه «۴»: مستفعلن مفاعِلن مستفعلن فَعَل (مفعولُ فاعلاتن مفاعیلُ فاعِلن) دارای چهار رکن است.

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس دوم - وزن) (آسان)

۱۵- گزینه «۲» - وزن بیت گزینه «۲»، «فاعلاتن فاعلاتن فاعِلن»; وزن سایر ابیات «مستفعلُ فاعلاتن فَعَلن (مفعولُ مفاعِلن فَعولن) است.

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس دوم - وزن) (متوسط)

۱۶- گزینه «۳» - وزن بیت گزینه «۳»، «فاعلاتن مفاعِلن فَعَلن» است. این وزن از پایه‌های آوایی غیر تکراری تشکیل شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

وزن سایر ابیات گزینه «۱»، «مفتعلن فاعِلن مفتعلن فاعِلن» وزن این بیت دوری یا دولختی و همسان است.

گزینه «۲»، «فاعلاتن فاعلاتن فاعِلن» (رکن پایانی شکل محذوف سایر رکن‌هاست).

گزینه «۴»، «مفاعیلن مفاعیلن فَعولن (رکن پایانی شکل محذوف سایر رکن‌هاست). (گزمه) (پایه دوازدهم - درس دوم - وزن) (متوسط)

۱۷- گزینه «۱» - در این گزینه، واژه‌های پری (یک پر)، پریم (می‌پریم) جناس همسان هستند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «یار» و «کار» جناس ناهمسان اختلافی هستند.

گزینه «۳»: «نیک» و «نیک» و «یار» و «یاری» جناس ناهمسان افزایشی هستند.

گزینه «۴»: «با» و «ما» جناس ناهمسان اختلافی هستند. (گزمه) (پایه دهم - درس دوازدهم - آرایه‌های ادبی) (متوسط)

۱۸- گزینه «۴» - نوع سجع در این گزینه، «مطرف» و در سایر گزینه‌ها «متوازی» است. بررسی واژگان سجع:

گزینه «۱»: «بگسترد» و «بپرورد»: متوازی

گزینه «۲»: «می‌خورند» و «می‌برند»: متوازی

گزینه «۳»: «می‌سفتم» و «می‌گفتم»: متوازی

گزینه «۴»: «صواب» و «اولوالالباب»: مطرف (گزمه) (پایه دهم - درس ششم - آرایه‌های ادبی) (متوسط)

۱۹- گزینه «۴» - در این گزینه «زنده»، «مرده» و «دل» واژه‌آرایی ساخته‌اند: تفاوت معنایی ندارند و جناس ناساخته‌اند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: باز اول (پرنده)، باز دوم (گشاده = مخالف بسته)

گزینه «۲»: خویش اول (خود)، خویش دوم (فامیل و اقوام)

گزینه «۳»: بینی اول (عضو بدن)، بینی دوم (فعل) (گزمه) (پایه دهم - درس دوازدهم - آرایه‌های ادبی) (متوسط)

۲۰- گزینه «۳» -

گَر	رَا	نمایی	همه	عالم	رَا	اَسْت
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
موازنه:	دَسْت	نَگیری	همه	عالم	چَا	اَسْت
	مَوازَن	مَوازَن	مَوازَن	مَوازَن	مَوازَن	مَوازَن

جناس ناهمسان: «راه» و «چاه» جناس ناهمسان اختلافی است.

واژه‌آرایی: «همه» و «عالم» در این بیت تکرار شده است. (گزمه) (پایه دهم - ترکیبی - آرایه‌های ادبی) (دشوار)

۲۱- گزینه «۳» - «نور» و «انوار» در بیت «الف» و «عشق» و «عاشق» در بیت «پ» اشتقاق ساخته‌اند.
(گزمه) (پایه دهم - درس دوازدهم - آرایه‌های ادبی) (متوسط)

۲۲- گزینه «۴» -

بیت «پ»: «عقل» و «عاقل» اشتقاق ساخته‌اند.

بیت «ث»: واژه‌های هر دو مصراع دوبه‌دو با هم سجع متوازی دارند و آرایه «ترصیع» ساخته‌اند.

بیت «ب»: روان اول (جاری)، روان دوم (روح) «جناس همسان» ساخته‌اند.

بیت «الف»: «سنگ» و «لعل» تکرار شده‌اند و آرایه «واژه‌آرایی» ساختند.

بیت «ت»: «بگذار» و «بگذر» «جناس ناهمسان افزایشی» هستند. (گزمه) (پایه دهم - ترکیبی - آرایه‌های ادبی) (دشوار)

۲۳- گزینه «۲» - نوع سجع عبارت صورت سؤال و گزینه «۲» مطرف است. «آرمیده» و «رسیده» و «خلیل» و «نیل» هر دو سجع مطرف هستند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «احسان» و «فرمان»: سجع متوازی

گزینه «۳»: «منی» و «غنی»: سجع متوازی

گزینه «۴»: «سرش» و «برش»: سجع متوازی (گزمه) (پایه دهم - درس ششم - آرایه‌های ادبی) (دشوار)

۲۴- گزینه «۲» - واژه‌های جناس در این گزینه:

«خمر» و «خمار»: جناس ناهمسان افزایشی / «نیش» و «نوش»: جناس ناهمسان اختلافی / «خمار» و «خار»: جناس ناهمسان افزایشی / «داری» و «دار»: جناس ناهمسان افزایشی / «دار» و «خار»: جناس ناهمسان اختلافی. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: واژه‌های جناس، «گنج» و «گنج»: جناس ناهمسان اختلافی

گزینه «۳»: واژه‌های جناس، «گوری» و «کوری»: جناس ناهمسان اختلافی

گزینه «۴»: واژه‌های جناس، «یونس» و «مونس»: جناس ناهمسان اختلافی. (گزمه) (پایه دهم - درس دوازدهم - آرایه‌های ادبی) (متوسط)

۲۵- گزینه «۱» - در این بیت، واژه‌های مصراع اول و دوم دوبه‌دو با هم سجع متوازن و متوازی دارند. ترکیب سجع‌های متوازی و متوازن آرایه «موازنه» را به وجود می‌آورد.

هم	زلف	تو	توبه‌ها	شکسته
↓	↓	↓	↓	↓
هم	خط	تو	پرده‌ها	دریده
متوازی	متوازن	متوازی	متوازی	متوازن

(گزمه) (پایه دهم - درس نهم - آرایه‌های ادبی) (متوسط)